

[Ræger.]

lovsmodstandere saa stor som i Gentofte, og medens jeg egentlig tror, at denne Race er ved at uddø i det øvrige Land, kunde jeg tænke mig, at den stadig boede stærkt i Gentofte, og derfor tror jeg ikke, Grundlovspartierne har opnaaet noget ved at imødekomme den specielle Gentoftekonserveratismes Ønske. Jeg beklager det, men det hører til den Slags Ting, som man naturligt akkviescerer ved.

Men saa er der Spørgsmaalet: Er det rigtigt, at man endnu i den nye Grundlov som i tidligere Grundlove tager Hensyn til Befolkningstæthed og Vælgertal? Jeg hører til dem, der bekender sig til, at dette er rigtigt. Men Motiveringerne skifter jo gennem Tiderne. Maa jeg have Lov til at gøre opmærksom paa, hvorledes Hr. J. C. Christensen den 23. November 1906, da et Forslag om Forandring af den daværende Grundlovs § 32 var til Forhandling i Landstinget, udtalte Sp. 302:

„Lige fra 1849 har man jo taget Hensyn til Befolkningstætheden. Man har ment, at i de Egne i Landet, hvor der er langt til Valgstedet, burde man saa vidt muligt imødekomme Vælgerne, og derfor har man ladet Kredsene være mindre der end andetsteds“;

og han fortsætter senere med at beskrive disse Vælgere, der har 3—4 Mil og ingen Jernbane til Valgstedet. Men dette er hans eneste Motivering, og denne Motivering holder jo ikke Stik længere. Der er ogsaa senere fremsat Bemærkninger i ganske anden Retning. Da vi havde en Valglovssending til Behandling i Folketinget i 1936, udtalte Socialdemokratiets Ordfører, det ærede Medlem Hr. Holger Eriksen (Folketingstidenden Sp. 3740—41), at dette med Befolkningstætheden

„havde sin Berettigelse, saa længe Afstemningen fandt Sted paa eet Sted for hele Kredsen, idet Hensynet til Afstande maatte spille en Rolle, men efter at hver Kommune havde faaet eet som Regel flere Afstemningssteder, var der taget alt det Hensyn til Befolkningstætheden, som den havde Krav paa“.

Det ærede Medlem siger et andet Sted: Helt anderledes ligger Forholdene efter 1920, Tildelingen af Tillægsmandater favoriserer ikke mere noget Parti paa et andets Bekostning,

„selve Bestemmelserne om Tillægsmandaternes Fordeling paa Omraader er derfor kun et Rudiment, der foruretter København til Fordel for Jylland, men

i øvrigt ikke tjener noget fornuftigt Formaal“.

Jeg fremhæver dette for at sige, at det ærede Medlem Hr. Holger Eriksen jo nu holder Autodafé paa disse Udtalelser, og han har min Velsignelse dertil. Men paa den anden Side var der ved den Valglov, hvori Gentofte Kommune trak sig tilbage fra Hovedstadsomraadet, tilbage til København 34 Mandater, og jeg maa jo sige, at jeg overraskedes, da man under Udvalgsbehandlingen hørte Rygter om, saa dem i Pressen, at 2 af disse Mandater vilde man forsøge at flytte til Jylland. Dette var en Uretfærdighed. Jeg var over for de Vælgere her i Byen, som jeg repræsenterer, gaaet ind for, at Indenrigsministerens Forslag var det rette, og at den Hensyntagen, der skete der til Vælgertal og Befolkningstæthed, var den rigtige, og jeg havde ogsaa opnaaet en overvældende Tilslutning til Standpunktet. Men jeg ønskede naturligvis ikke at være med til en Foringelse af det, jeg dér var gaaet ind for. Jeg ventilerede paa et vist Tidspunkt Muligheden af at faa en vis Samvirken over for Udvalget mellem de tre store Partier her i Salen, der hørte til Grundlovspartierne, men det lykkedes ikke. Alligevel lykkedes det at afværge Attentatet paa de to Mandater fra Hovedstadsomraadet, og jeg bringer alle dem, der har medvirket til dette Resultat, min allerbedste Tak derfor. Man vil forstaa, at jeg ikke kan takke saa stærkt for, at man bagefter, da man udvidede det samlede Antal Rigsdagsmedlemmer med fem, ikke gav København det ene af disse Mandater, som jeg synes København havde haft Krav paa, men jeg kan gentage: ogsaa dette har jeg akkviesceret ved.

Men jeg ønsker i Dag at tage et bestemt Forbehold. Fra 1849 til 1894, fra 1894 til 1915 og fra 1920 til i Dag har København stadig set et voksende Indbyggerantal, men ikke en forholdsvis voksende Repræsentation af politisk Art. Jeg ønsker ikke ved at stemme for Valglov og Grundlov at gaa med til, at dette atter vil komme til at finde Sted i den kommende Tid; men fortsætter Hovedstadsbefolkningens Vækst, som den hidtil er vokset, stærkere end det øvrige Lands, saa forbeholder jeg mig — paa et Tidspunkt, der vil ligge nærmere ved Vedtagelsen i Dag, end Dagen i Dag ligger ved 1920 —, hvis jeg endnu maatte være Medlem af dette høje Ting, at rejse Kravet om, at Hovedstadens Repræsentation atter bringes talmæssigt i Orden.